

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa,

Adam Bodnar

VII.7202.12.2014.MM

Pan

Krzysztof Jurgiel

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

ul. Wspólna 30

00-930 Warszawa

Rzecznik Praw Obywatelskich zapoznał się z treścią stanowiska Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi wyrażonego w odpowiedzi z dnia 16 czerwca 2016 r. [znak pisma: ROWwrg-is-(2)074-1/15/16(1940)], dotyczącej **przyznawania pomocy finansowej na operacje typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, wyłącznie rolnikom będącym osobami fizycznymi ubezpieczonymi na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.** W mojej ocenie w niniejszej sprawie aktualne pozostały jednak dalsze wątpliwości.

MRiRW podkreśla w swym stanowisku, że nadrzędnym celem omawianego instrumentu wsparcia jest restrukturyzacja gospodarstwa w zakresie produkcji żywnościowych lub nieżywnościowych produktów rolnych lub przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, w wyniku której powinien nastąpić wzrost wielkości ekonomicznej. Ze zrozumieniem przyjąłem informację, że Polska, jak każde inne państwo członkowskie, w zakresie rozwoju obszarów wiejskich musi dokonać

ukierunkowania wsparcia, tj. określenia grupy docelowej każdego z działań. Pragnę jednak zwrócić uwagę, że przy dokonywaniu tego ukierunkowania ustawodawca powinien kierować się poszanowaniem zasady równości wyrażonej w art. 32 Konstytucji i tworzyć kryteria oparte na rzeczywistej ocenie danych podmiotów, a nie jedynie na formalnych przesłankach zawężających krąg potencjalnych beneficjentów. W ocenie Rzecznika istotną cechą relewantną charakteryzująca podmioty ubiegające się o wsparcie w ramach wskazanego programu powinno być faktyczne prowadzenie działalności rolniczej w celach zarobkowych w ramach gospodarstw, w których zasadne byłoby przeprowadzenie restrukturyzacji. Moje wątpliwości budzi pogląd, że taką cechą charakteryzują się wyłącznie podmioty ubezpieczone w KRUS. W ubezpieczeniu społecznym rolników obowiązuje zasada, że w razie posiadania innego tytułu do ubezpieczenia lub podlegania zaopatrzeniu społecznemu obowiązek ubezpieczenia rolniczego jest wyłączony. Zawsze zatem pierwszeństwo ma tytuł nierolniczy, a jedyny wyjątek dotyczy zbiegu ubezpieczenia rolniczego z obowiązkiem ubezpieczenia z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej na podstawie przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej lub innych ustaw, ale z wyłączeniem wspólników jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, wspólników spółek jawnych, komandytowych i partnerskich. Rolnik prowadzący jednocześnie taką działalność gospodarczą podlega nadal ubezpieczeniu rolniczemu, jeżeli w ciągu 14 dni od rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej złoży w KRUS oświadczenie o kontynuowaniu ubezpieczenia rolniczego (K. Jankowska, I. Jędrasik-Jankowska, *Komentarz do art.5(a) ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników*, Lex). Oznacza to, że możliwości innej działalności zarobkowej dla rolników ubezpieczonych w KRUS są ograniczone. **Obecna regulacja *de facto* piętnuje osoby przedsiębiorcze, które - prowadząc działalność rolniczą - poszukują również innych dochodów.** Nie uwzględnia ona sytuacji, w których podmioty ubezpieczone dotychczas w ZUS przejmują prowadzenie działalności rolniczej, np. w wyniku następstwa prawnego. Takie osoby, chcąc uzyskać wspomniane wsparcie, musiałyby zrezygnować z dotychczasowej działalności zawodowej. Kryterium w postaci obowiązku ubezpieczenia w KRUS jest z pewnością dogodne dla organów rozpatrujących wnioski o przyznanie wsparcia. W mojej ocenie nie jest ono jednak właściwe dla rzetelnego ukierunkowania wsparcia.

Mając na uwadze powyższe, działając w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1648 ze zm.) zwracam się z prośbą o rozważenie powyższej argumentacji, a w szczególności przedstawienie informacji, czy analizowana była przez Ministerstwo możliwość wprowadzenia innych mechanizmów ukierunkowania wsparcia w ramach rozwoju obszarów wiejskich.